

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 52/25

Luxemburg, 29 april 2025

Arrest van het Hof in zaak C-181/23 | Commissie / Malta (Staatsburgerschap door investeringen)

Burgerschap van de Unie: de Maltese burgerschapsregeling voor investeerders is in strijd met het Unierecht

Het Unieburgerschap kan niet worden verkregen door een handelstransactie

Hoewel de lidstaten bevoegd zijn om de voorwaarden voor de verkrijging en het verlies van hun nationaliteit vast te stellen, moeten zij deze bevoegdheid uitoefenen met inachtneming van het Unierecht. De nationaliteitsverhouding met een lidstaat berust op een specifieke band van solidariteit, loyaliteit en wederkerigheid van de rechten en de plichten tussen de staat en zijn onderdanen. Wanneer een lidstaat via een transactionele procedure de nationaliteit – en dus automatisch het Unieburgerschap – toekent in ruil voor vooraf bepaalde investeringen of betalingen, vormt dit een kennelijke schending van deze beginselen. Een dergelijke „vermarkting” van het burgerschap is onverenigbaar met de fundamentele opvatting van het burgerschap van de Unie, zoals gedefinieerd door de Verdragen, druist in tegen het beginsel van loyale samenwerking en ondermijnt het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten bij de toekenning van hun nationaliteit, dat aan de basis lag van de invoering van het burgerschap van de Unie in de Verdragen.

Na een wijziging van de wet betreffende het Maltese staatsburgerschap in juli 2020, heeft Malta een regeling ¹ vastgesteld die de voorwaarden bepaalt voor de verkrijging van het „Maltese staatsburgerschap door naturalisatie wegens uitzonderlijke diensten in de vorm van directe investeringen” (burgerschapsregeling voor investeerders van 2020) ². In het kader van deze regeling konden buitenlandse investeerders verzoeken om naturalisatie wanneer zij voldeden aan bepaalde voorwaarden, die voornamelijk van financiële aard waren.

De Commissie is van mening dat deze regeling, waarbij personen die geen daadwerkelijke band met Malta hadden in ruil voor vooraf bepaalde betalingen of investeringen werden genaturaliseerd, een schending vormt van de regels inzake het burgerschap van de Unie ³ en het beginsel van loyale samenwerking ⁴. Zij heeft daarom tegen deze lidstaat beroep ingesteld bij het Hof van Justitie.

Het Hof oordeelt dat Malta het Unierecht heeft geschonden door de vaststelling en toepassing van de burgerschapsregeling voor investeerders van 2020, die kan worden beschouwd als een **vermarkting** van de toekenning van de nationaliteit van een lidstaat en – bij uitbreiding – van het Unieburgerschap.

Het Hof wijst erop dat elke lidstaat vrij is om de voorwaarden vast te stellen waaronder hij zijn nationaliteit toekent of intrekt. Bij gebruikmaking van deze vrijheid moet evenwel het recht van de Europese Unie **in acht worden genomen**. Noch uit de bewoordingen, noch uit de opzet van de Verdragen kan namelijk worden afgeleid dat de opstellers ervan beoogden te voorzien in een uitzondering op de verplichting tot eerbiediging van het Unierecht bij de toekenning van de nationaliteit van een lidstaat.

Het burgerschap van de Unie waarborgt het vrij verkeer binnen een gemeenschappelijke ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Deze gemeenschappelijke ruimte berust op twee essentiële beginselen: het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten en de wederzijdse erkenning van nationale beslissingen. Het burgerschap van de

Unie belichaamt een fundamentele solidariteit tussen de lidstaten, die gebaseerd is op een reeks wederzijdse verplichtingen. Elke lidstaat moet zich daarom, in overeenstemming met het beginsel van loyale samenwerking, onthouden van alle maatregelen die de gemeenschappelijke doelstellingen van de Unie in gevaar kunnen brengen.

Bijgevolg **mag een lidstaat zijn nationaliteit – en dus ook het Europees burgerschap – niet toekennen in ruil voor vooraf bepaalde betalingen of investeringen, aangezien dit de verkrijging van de nationaliteit in essentie zou reduceren tot een loutere handelstransactie. Een dergelijke praktijk maakt het onmogelijk om de noodzakelijke band van solidariteit en loyaliteit tussen een lidstaat en zijn burgers tot stand te brengen en om het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten te waarborgen, en schendt bijgevolg het beginsel van loyale samenwerking.**

NOTA BENE: Een beroep wegens niet-nakoming gericht tegen een lidstaat die zijn uit het recht van de Unie voortvloeiende verplichtingen niet is nagekomen, kan worden ingesteld door de Commissie of door een andere lidstaat. Indien het Hof van Justitie de niet-nakoming vaststelt, dient de betrokken lidstaat zo snel mogelijk aan dit arrest te voldoen.

Wanneer de Commissie van oordeel is dat de lidstaat niet aan het arrest heeft voldaan, kan zij een nieuw beroep instellen en daarin financiële sancties vorderen. Worden de Commissie echter geen maatregelen tot omzetting van een richtlijn meegedeeld, dan kan het Hof van Justitie, op voorstel van de Commissie, bij het eerste arrest sancties opleggen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting](#) van het arrest zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ Regeling van 2020 betreffende de toekenning van het staatsburgerschap wegens uitzonderlijke diensten, die in november 2020 is vastgesteld op grond van artikel 10, lid 9, van de wet betreffende het Maltese staatsburgerschap, zoals gewijzigd bij de wet van 2020 betreffende het staatsburgerschap.

² De delen III en IV van de regeling van 2020 bevatten gedetailleerde regels voor de behandeling van aanvragen tot naturalisatie wegens uitzonderlijke verdiensten en uitzonderlijke diensten in de vorm van directe investeringen in de economische en sociale ontwikkeling van Malta.

³ Artikel 20 VWEU.

⁴ Artikel 4, lid 3, VEU.